

JAZ-002-002303 Seat No. _____

M. Com. (Sem. III) (CBCS) Examination

December – 2019

Organizational Behaviour
(Old Course)

Faculty Code : 002

Subject Code : 002303

Time : 2 $\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : પ્રશ્નની જમણી બાજુ પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

- 1 (અ) વ્યવસ્થાતંત્રીય વર્તણૂકનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરી તેનાં લક્ષણો અને મહત્વ ચર્ચો. 10
(બ) “આંતર વ્યક્તિ વ્યવહારોની અસરકારકતા ‘સ્વ’ વિશેની જાગૃતિ પર આધારિત છે.” – આ વિધાન ‘જહોરી વિન્ડોની’ મદદથી સમજાવો. 10

અથવા

- 1 (અ) વ્યવસ્થાતંત્રીય વર્તણૂકમાં શિક્ષણનો અર્થ અને તેને અસર કરતા પરિબળો સમજાવો. 10
(બ) વ્યવસ્થાતંત્રીય વર્તણૂકમાં વલણ અને વ્યક્તિત્વ કેવી રીતે મહત્વનો ભાગ ભજવે છે તે સમજાવો. 10

- 2 માસ્લોનો જરૂરિયાતોનો કોટિકમ સિદ્ધાંત તથા હર્ઝબર્ગનો દ્વિપરીબળનો પ્રેરણાનો સિદ્ધાંત સમજાવો તથા બંને વચ્ચેનો તફાવત જણાવો. 20

અથવા

- 2 (અ) મેકગ્રેગરનો 'x' અને 'y'નો સિદ્ધાંત. 10
(બ) ગ્રુપ (જૂથ) ગતિશિલતા (Dynamics) એટલે શું ? જૂથના લક્ષણો અને પ્રકારો પર નોંધ લખો. 10

- 3 (અ) ફેડ એફ. ફિઝલરનો પરિસ્થિતિ સિદ્ધાંત સમજાવો. 8
(બ) સંચાલકીય ગ્રીડ સમજાવી તેનું મૂલ્યાંકન કરો. 7

અથવા

- 3 વ્યવસ્થાતંત્રીય તકરાર એટલે શું ? તકરારના વિવિધ પ્રકારો સમજાવો. 15

- 4 ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ ત્રણ) 15

- (1) વ્યવસ્થાતંત્રીય નિદાન
- (2) સંઘર્ષ ઉકેલની પદ્ધતિઓ
- (3) પરિવર્તન સામેના વિરોધનો ઉકેલ
- (4) વ્યવસ્થાતંત્રીય વિકાસના હેતુઓ
- (5) તકરારના પ્રણાલિકાગત અને આધુનિક અભિગમો
- (6) સંસ્થાકીય (વ્યવસ્થાતંત્રીય) વિકાસ હસ્તક્ષેત્ર

ENGLISH VERSION

Instruction : Marks are shown on the right hand side.

- 1 (A) Define organizational behaviour and narrate its features & importance. **10**
- (B) "The effectiveness of interpersonal relationship depends upon the Awareness about the 'self". Explain this statement with the help of 'Johri window'. **10**
- OR**
- 1 (A) Describe the meaning of learning & state the factors affecting it. **10**
- (B) How does attitude & personality play an important role in organizational behaviour ? Explain. **10**
- 2 Discuss Maslow's need Hierarchy Theory & Herzberg's two factor theory of motivation. Also state difference between the two theories. **20**
- OR**
- 2 (A) McGregor's theory 'x' & 'y'. **10**
- (B) What is group Dynamics ? Write note on characteristics and types of groups. **10**
- 3 (A) Explain the contingency theory of Fred F. Fiedler. **8**
- (B) Explain & critically evaluate the Managerial Grid. **7**
- OR**
- 3 What is organizational conflict ? Explain various types of conflicts. **15**
- 4 Write short notes on : (any **three**) **15**
- (1) Organizational Diagnosis.
- (2) Conflict resolution methods.
- (3) Overcoming resistance to change.
- (4) Objectives of organizational development.
- (5) Traditional & Modern approaches to conflict.
- (6) Organizational development intervention.